

Olbromski, Edward

Otwarcie gabinetu naukowego im. W. H. Gawareckiego

Notatki Płockie 16/1-60, 39-40

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Otwarcie gabinetu naukowego im. W. H. Gawareckiego

W 1969 r. powstał w Wyszogrodzie oddział Towarzystwa Naukowego Płockiego. Po powołaniu zarządu oddział rozpoczął ożywioną działalność.

Oddział współpracuje z Wydziałem Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutem Historycznym oraz z Mazowieckim Ośrodkiem Badań Naukowych. W wyniku współpracy z Uniwersytetem Warszawskim oddział prowadzi dwuletni cykl odczytów pt. „Polska, jej dzieje i kultura”.

Wiosną 1970 r. w Mazowieckim Ośrodku Badań Naukowych oddział wystąpił z projektem zorganizowania obchodów 1000-lecia Wyszogrodu. W tej sprawie odbyły się w Warszawie dwie konferencje z udziałem pracowników naukowych skupionych wokół MOBN, przedstawicieli władz powiatowych i miejskich Wyszogrodu oraz oddziału TNP. Na konferencji ustalono obchody 1000-lecia Wyszogrodu na lata 1970—1972. Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych powierzył napisanie monografii Wyszogrodu zespołowi wybitnych naukowców między innymi: prof. dr. Stanisławowi Herbstowi, prof. dr. Adamowi Wolffowi, a zgodnie z planem obchodów 1000-lecia Wyszogrodu

MOBN przystąpił do badań archeologicznych na terenie miasta.

Badania prowadzone pod kierunkiem dr. Bogusława Gierlacha oraz mgr. Krzysztofa Janiszewskiego w październiku i listopadzie 1970 r. traktowane były jako wstępne rozpoznanie większego obszaru osadniczego, zlokalizowanego wokół Wyszogrodu. Równocześnie Prezydium MRN w Wyszogrodzie powołało Społeczny Komitet Obchodów 1000-lecia Wyszogrodu. Obchody zostały zainaugurowane uroczystą sesją MRN w Wyszogrodzie w dniu 5 września 1970 r.

Inauguracja obchodów 1000-lecia Wyszogrody stworzyła klimat sprzyjający do zorganizowania warsztatu pracy naukowej w mieście, warsztatu, który służyłby zarówno pracownikom naukowym UW, MOBN, członkom TNP jak i miejscowemu środowisku. W kwietniu 1970 r. na posiedzeniu zarządu oddziału powstała myśl założenia gabinetu naukowego. Zarząd TNP zaaprobował inicjatywę oddziału w Wyszogrodzie i rozpoczął starania w Prezydium WWRN o dotację. Z otrzymanej z Prezydium WWRN kwoty zarząd TNP przekazał oddziałowi w Wyszogrodzie na ten cel 50 tys.

10. XII. 1970 r. Uroczystość otwarcia w szkole podstawowej gabinetu naukowego im. W. H. Gawareckiego oddziału TNP w Wyszogrodzie. Za stołem prezydyjnym od lewej: doc. dr Juliusz Łukasiewicz, inż. mgr Jakub Chojnacki — prezes TNP, doc. dr inż. Edward Kowalczyk — minister Łączności, mgr Edward Olbromski — przewodniczący zarządu oddziału TNP w Wyszogrodzie, Stanisław Tyter — przewodniczący Prez. PRN w Płocku, Stanisław Dybanowski — przewodniczący Prez. MRN w Wyszogrodzie i mgr Jerzy Kowalski — I sekretarz KM PZPR w Wyszogrodzie.

Uroczystość otwarcia gabinetu naukowego w Wyszogrodzie — widok na salę obrad.

złotych. Z tej sumy został zakupiony niezbędny sprzęt, regaly, stoły, krzesła, gabłota do ekspozycji archeologicznych oraz pewna ilość książek. W październiku i listopadzie 1970 r. oddział przystąpił do wyposażenia i urzędnienia gabinetu naukowego.

Działalnością oddziału TNP w Wyszogrodzie zainteresował się dyrektor Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr Aleksander Gieysztor, który w październiku 1970 r. zapoznał się badaniami archeologicznymi prowadzonymi na terenie miasta i z tej okazji przekazał pierwszy cenny dar gabinetu: książki i czasopisma naukowe z biblioteki Instytutu Historycznego UW. Księgozbiór ten jest obecnie inwentaryzowany i opracowywany pod kierunkiem dr Bronisławy Nowickiej. Również sekretarz naukowy MOBN dr Bogusław Gierlach przekazał zespół interesujących zabytków archeologicznych, odkrytych w czasie badań w Wyszogrodzie. Na szczególną uwagę zasługują kłódki żelazne i klucze orientujące w poziomie kowalstwa i ślusarstwa w okresie XV—XVIII wieku.

Rzemieślnik z Wyszogrodu Zdzisław Waleysiak wykonał z miedzi piękny znak TNP, a w pracach przy urządzeniu gabinetu naukowego pomagała młodzież z Liceum Ogólnokształcącego, szczególnie kółka historycznego.

Na posiedzeniu w dniu 30 listopada 1970 r. zarząd oddziału TNP postanowił nazwać gabinet naukowy imieniem Wincentego Hipolita Gawareckiego — zasłużonego badacza dziejów Wyszogrodu, Płocka i Mazowsza, najczynniejszego członka TNP w latach 1820—1830.

W dniu 10 grudnia 1970 r. odbyła się uroczystość otwarcia gabinetu naukowego. Otwarcia dokonał doc. dr Edward Kowalczyk — Minister Łączności, poseł Ziemi Płockiej i wiceprezes TNP w obecności prezesa TNP inż. mgr. Jakuba Chojnackiego, przedstawiciela Wydziału Historycznego UW doc. dr. Juliusza Łukasiewicza, sekretarza naukowego MOBN dr. Bogusława Gerlacha, przewodniczącego oddziału TNP w Wyszogrodzie mgr. Edwarda Olbromskiego oraz kierownika szkoły podstawowej w Wyszogrodzie — Stanisława Nowińskiego. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele władz: Stanisław Tyter — przewodniczący Prez. PRN w Płocku, Zofia Świtalska — wiceprzewodnicząca Prezydium MRN w Płocku, Stanisław Dybanowski — przewodniczący Prezydium MRN w Wyszogrodzie, mgr Jerzy Kowalski — I sekretarz KM PZPR w Wyszogrodzie, członkowie Towarzystwa oraz zaproszeni goście.

Po uroczystości odbyło się posiedzenie naukowe oddziału, na którym zostały wygłoszone referaty: dr. Bogusława Gierlacha — Ziemia Wyszogrodzka i doc. dr. Juliusza Łukasiewicza — Główne problemy dziejów XIX stulecia — ziemia polskie, region mazowiecki.

Gabinet jest czynny 3 razy w tygodniu. Chętnie odwiedza go młodzież, która zapoznaje się z dziejami miasta i regionu. Gabinet spełnia ważną rolę. Jest warsztatem pracy naukowo-badawczej i oświatowej. W niedługim czasie gabinet wzbogaci się o dalsze pozycje książkowe, eksponaty archeologiczne, a przede wszystkim o materiały dotyczące II wojny światowej, szczególnie bitwy nad Bzurą.